

Verlag kennismakings- en themabijeenkomst Jongeren netwerk Dordrecht op 23 november 2022

Aan de bijeenkomst werd deelgenomen door 22 personen waaronder vertegenwoordigers van het Jongeren netwerk, Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht, Ouderplatform ZHZ, Jongerenraad, raadsleden van Dordrecht, de programmamanager beschermd wonen en opvang gemeente Dordrecht en de directeur/bestuurder van St. Jeugdteams.

1. Welkom en een introductie van de [Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht](#)¹ door Dymph Smeele, lid van de Adviesraad en voorzitter van het [Jongeren netwerk](#). Dymph is blij met de opkomst en deelt mee dat op het laatste moment 2 ambtenaren helaas verhinderd waren. De wethouder had al eerder laten weten dat hij niet aanwezig kon zijn.

2. Het belang van het Jongeren netwerk door Anna Leijs

Het Jongeren netwerk is in juni 2022 opgericht om jongeren uit Dordrecht meer te betrekken bij wat er gaande is in hun omgeving. Wij jongeren weten welke onderwerpen er leven. Op deze manier kunnen wij onze kennis delen, onze stem bundelen en een krachtig punt maken tegenover, onder andere, beleidsmakers. We willen een plek hebben om voor ons belangrijke onderwerpen te kunnen delen en om samen te werken aan verbeteringen.

Omdat huisvesting een enorm probleem is waar wij allemaal op de een of andere manier mee te maken hebben, hebben we besloten dat huisvesting het eerste onderwerp is dat we willen aankaarten. Er zijn ook andere onderwerpen waar jongeren mee worstelen, zoals mentale gezondheid (mede door de coronacrisis) en financiële problemen.

Leden: alle leden van het Jongeren netwerk stellen zich voor: Peter Pluim, Robin van Elzelingen, Rosa de Jong, Nick Bootsman en Anna Leijs. Ook Arinda van Driel is lid van het Jongeren netwerk, maar zij kon er vanavond niet bij zijn.

3. Aandacht voor de wooncrisis door Peter

Er zijn te weinig betaalbare woningen voor jongeren. 60% van de mensen die op de wachtlijst staan, zijn jongeren tussen de 18 en 25 jaar. De gemiddelde wachttijd voor een huurwoning is 7 jaar vanaf het moment van inschrijving. Tijdelijke oplossingen, zoals containerwoningen, zijn prima, maar jongeren willen op termijn ook groter wonen en willen voor langere tijd een goede en betaalbare woning. Dit kan ook een Tiny-house zijn waar de jongere langere tijd in kan wonen.

Dordrecht krijgt meer inwoners, zo wordt de druk op de woningmarkt nog groter. Ook in Dordrecht zijn er te weinig woningen voor jongeren. Er wordt wel gebouwd voor het duurdere segment, maar

¹ De blauw onderstreepte woorden bevatten een link naar meer informatie.

veel minder voor jongeren. “Als je als jongere meer geld overhoudt, omdat je minder huur betaalt, kun je ook meer besteden in de stad”, geeft een van de jongeren aan.

4. Stand van zaken in Dordrecht rondom nieuwe projecten door Mireille Henderson, programma-manager Beschermd Wonen & Opvang bij de gemeente Dordrecht.

In de regio Zuid-Holland Zuid zijn de gemeenten bezig met de [huisvesting van kwetsbare groepen](#). De gemeenten hebben afgesproken dat er woningen komen voor (kwetsbare) jongeren, zoals bij het [Leerpark](#). 40 woningen zijn bestemd voor jongeren met een hulpvraag. De andere woningen zijn voor jongeren die in Dordrecht werken of studeren. Jongeren die in Dordrecht wonen krijgen geen [voorrang](#).

Ook zorgaanbieders zoals [Enver](#) en [Timon](#) begeleiden jongeren naar zelfstandigheid via kamertraining of begeleid wonen. De Rekenkamercommissie van Dordrecht heeft onderzoek gedaan naar [dak- en thuisloosheid](#) van jongeren. De crisisopvang van jongeren is een probleem. Een deel van de crisis komt door maatschappelijke problematiek zoals een huisvestingsvraag. Er zijn afspraken met zorgaanbieders in de regio om te zorgen voor een woonlocatie begin 2023 Ook Mireille geeft aan dat er te weinig woningen zijn.

Discussie: hoe langer je als jongere in een onzekere (woon)situatie zit, hoe meer je achteruitgaat en hoe meer problemen je krijgt. ‘Er moeten meer woningen komen want dan hoeven woonproblemen niet opgelost te worden binnen de jeugdzorg en de maatschappelijke opvang’. Als samenleving geven we hier veel geld aan uit. Dit kunnen we beter besteden aan woningen om zo te voorkomen dat er problemen ontstaan. Er is aandacht voor kwetsbare jongeren, maar ook ‘gewone’ jongeren zoeken een woning en als ze te lang moeten wachten ontstaan er daardoor juist problemen.

5. Resultaten van de enquête door Nick

De [enquête](#) is ingevuld door 65 jongeren, 85 % van hen maakt zich door het gebrek aan woonruimte en perspectief hierop zorgen over de toekomst. 40 % van de jongeren heeft hierdoor psychische klachten. 77% van de jongeren is op dit moment daadwerkelijk op zoek naar woonruimte, en staat ingeschreven voor een huurwoning, zoekt een kamer of een koopwoning/appartement. Zowel de betaalbaarheid van woningen als het gebrek hieraan zijn een probleem. Jongeren zien dit op de korte termijn niet veranderen waardoor ze ervaren dat hun leven stilstaat. 38% van de jongeren geeft aan verder te willen praten over het thema huisvesting.

Jongeren weten vaak niet hoe ze zich moeten inschrijven voor huisvesting daarom licht Nick de procedure toe: Om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning moet je je inschrijven, dit kan pas vanaf 18 jaar. Veel jongeren weten dit niet. Jongeren die 18 jaar worden, krijgen een brief en het boekje ‘[Geldwijzer, bijna 18](#)’ van de gemeente waarin wordt aangegeven wat ze moeten regelen, zoals zelf een ziektekosten- verzekering afsluiten. Mireille stelt voor om in deze brief ook op te nemen dat je je in kunt schrijven bij [Woonkeus](#) voor een woning. Mogelijk kan de gemeente Dordrecht het inschrijfgeld (€ 15,- en jaarlijks € 12,50 (tarief 2022)) voor het 1^e jaar betalen. Mireille bespreekt dit met de betrokken wethouders.

6. Verhalen van jongeren rondom het thema wonen

Aan de hand van de persoonlijke ervaringen van de jongeren van het netwerk en de stellingen wordt er gediscussieerd over zowel het belang van huisvesting als de gevolgen van het ontbreken hiervan. De ervaringen die worden verteld laten zien hoe belangrijk het is om het recht op zelfstandige woonruimte als uitgangspunt te nemen en ook wat er misgaat als dit niet gebeurt. De volledige verhalen zijn te vinden in de [bijlage](#).

Luna wil graag zelfstandig wonen met haar zoontje, maar omdat ze inwoont bij haar moeder krijgt ze geen urgentie. Pas als duidelijk wordt dat haar moeder haar mishandelt, komt er een oplossing in de vorm van een beschermd woonproject. Luna is echter zelfstandig genoeg om op zichzelf te gaan

wonen met haar zoontje. Het gebrek aan woningen zorgt ervoor dat ze terecht komt in een hulpverleningssetting.

Discussie aan de hand van de volgende stellingen: (a) Elke jongere die het huis uit wil heeft jeugdzorg nodig / (b) Elke jongere die het huis uit wil heeft een vangnet nodig. We vinden niet dat elke jongere die uit huis wil jeugdzorg nodig heeft, maar in de praktijk gaat het vaak wel zo, het een soort olifantenpaadje. Als je begeleid gaat wonen, krijg je eerder woonruimte. Je woonprobleem is hiermee tijdelijk opgelost. Jongeren die echt begeleid moeten wonen, kunnen dan niet doorstromen. Daarnaast heeft beschermd wonen een minder goed imago. Dit kan in je nadeel werken als je bijvoorbeeld gaat solliciteren. Bovendien is het 'verkeerd' wonen in een woonvoorziening duurder voor de samenleving dan het beschikbaar stellen van reguliere huisvesting.

Nick is vanaf zijn 18^e rolstoelafhankelijk, hij woont bij zijn ouders in een woning die niet is aangepast en wil op zichzelf wonen in een aangepaste woning. Toen hij zich hiervoor wilde inschrijven kreeg hij te horen dat mensen in een rolstoel in een zorginstelling wonen en geen recht hebben op zelfstandige huisvesting. Uiteindelijk heeft het 3 jaar geduurd voordat hij, na eerst in een instelling te hebben gewoond, dankzij aanhouden en doorzetten een aangepaste woning kreeg toegewezen.

Discussie aan de hand van de volgende stellingen: (a) Het inkomen van jongeren is toereikend om zelfstandig te leven / (b) Jongeren kunnen tegenwoordig niet meer met geld omgaan waardoor ze niet zelfstandig kunnen leven.

Jongeren die op zichzelf gaan wonen, krijgen te maken met hogere kosten. Hun inkomen of studiebeurs is niet altijd toereikend en ze kunnen meestal niets reserveren om onverwachte kosten op te vangen. Een aantal gaat lenen om rond te kunnen komen. Als je niet geleerd hebt met geld om te gaan, kom je in de problemen. We vinden dat jongeren genoeg geld moeten overhouden om leuke dingen te doen.

Brenda is na haar 1^e levensjaar uithuisgeplaatst, tot haar 16^e in het gezin van een goede vriend van haar moeder. In het gezin gebeurt van alles wat niet mocht en is het niet veilig voor Brenda. Zij loopt weg als ze 16 jaar is en wil graag op kamers. Haar voogd heeft gelijk tegen haar gezegd dat ze zich moest aanmelden voor kamertraining omdat ze anders niet aan zelfstandige woonruimte komt. Brenda wordt eerst opnieuw geplaatst in een pleeggezin, komt na bijna 1 jaar terecht op een overbruggingsgroep voordat ze uiteindelijk na 9 maanden op de groep een plek krijgt in een begeleidwoonproject.

Discussie aan de hand van de volgende stellingen: (a) Beleidsmakers weten niet wat het voor je betekent als er geen zicht op woonruimte voor je is / (b) Beleidsmakers hebben jongeren nodig voor het bedenken van creatieve woonoplossingen. We vinden het belangrijk dat we van jongeren zelf horen hoe het zit. Je kunt vaak pas een goede beoordeling maken als je het zelf meegemaakt hebt. Beleidsmakers hebben gestudeerd en kijken terug op hun eigen studieperiode. Veel (kwetsbare) jongeren maken een hele andere ontwikkeling door. Door deze ontwikkeling niet te betrekken bij het bedenken van oplossingen sluiten dezen vaak niet aan bij de vraag die jongeren hebben.

Rosa: als ouder probeer je je kind voor te bereiden op de grote wijde wereld. Een wereld die soms hard en lastig kan zijn, maar ook een wereld die heel veel moois te bieden heeft. Je probeert je kind op te voeden tot zelfstandig, wijs, gelukkig en autonoom mens. Iemand die zich ontwikkelt tot puber en daarna tot jongvolwassen persoon. Een persoon met dromen, verlangens en vooruitzichten. Een persoon die een eigen identiteit heeft ontwikkeld en eigen normen en waarden heeft. Kortom iemand die er helemaal klaar voor is om zijn vleugels uit te slaan.

Door de huidige woonsituatie in Nederland en ook in Dordrecht is het voor veel jongvolwassenen bijna onmogelijk een betaalbare woning te vinden. Hun vleugels worden afgeknipt. Dit betekent dat zij geen andere keus hebben dan thuis te blijven wonen bij hun ouder(s). Wanneer je langer thuis

blijft wonen, heeft dit tot gevolg dat je langer in je kindrol blijft en ouders langer de verzorgende rol op zich nemen. Er kunnen hierdoor meer botsingen ontstaan tussen ouder en kind. Ook zorgt het ervoor dat jongvolwassenen geremd worden in hun ontwikkeling. Ze hebben niet de mogelijkheid verantwoordelijkheid en risico's te nemen, belangrijke keuzes te maken en daarin ook fouten durven te maken. Het toekomstperspectief van huidige jongvolwassenen wordt hierdoor erg beïnvloed en dit heeft gevolgen voor hun mentale welzijn. Autonomie speelt een belangrijke rol. Het ontwikkelen van autonomie is essentieel om zelfstandig in onze samenleving te functioneren.

We moeten nadenken over en werken aan een perspectief voor jongeren. Zoals het nu is, kunnen jongeren niet makkelijk op zichzelf gaan wonen en dat is belangrijk om jezelf te ontwikkelen.

In de discussie die op de bijdrage van Rosa volgt wordt duidelijk dat het hebben van eigen woonruimte essentieel is in de ontwikkeling van jongvolwassenen. Je eigen keuzes maken en de consequenties hiervan aanvaarden helpt je volwassen worden. Of zoals een van de deelnemers zegt: als je volwassen bent wil je geen verantwoording meer afleggen aan je ouders over het moment waarop je thuis komt. Jongeren ervaren dat hun leven als het ware stil staat en het perspectief op verbetering ontbreekt of ligt zo ver weg, met gemiddelde wachttijden van 7 jaar of langer, dat het uitzichtloos is.

Volwassen beleidsmakers begrijpen vaak niet wat de impact voor jongeren is omdat hun leef- en zienswijze zover van realiteit van de jongeren afstaat. De zienswijze die men heeft toetsen bij jongeren is dit essentieel voor het bepalen van het juiste vertrekpunt bij het bedenken van oplossingen.

7. Afsluiting

Mireille geeft aan dat we de problemen niet morgen kunnen oplossen, maar we kunnen er wel vandaag aan beginnen, om zo te zorgen voor de jongeren van morgen. Ambtenaren moeten vaker in gesprek gaan met jongeren. Input ophalen voor plannen en de uitwerking met hen bespreken. Elk project dat erbij komt biedt perspectief, alle beetjes helpen!

Dymph dankt alle aanwezigen voor hun inbreng. Ze is blij met de samenwerking die de Jongerenraad wil. Het is belangrijk dat we echt een netwerk zijn en dus de samenwerking zoeken met organisaties die dit willen.

Dymph sluit af met dat er een vervolg komt op deze thema-avond. Het zou goed kunnen leiden tot een advies vanuit het Jongerenennetwerk en de Adviesraad Wmo & Jeugd en Ouderenplatform ZHZ. Maar eerst gaan we als Jongerenennetwerk met elkaar in overleg en terugkijken op deze avond.